

# Echte held zegt soms sorry

... Goochelaar Jan Kusters wil basisschoolkinderen leren hoe ze moeten stoppen met pesten.

... Hij probeerde zijn nieuwe show vorige week uit in Almelo.

## ► ALMELO

'Pesten is stom, pesten is stom', scanderen de leerlingen van de onderbouw van de gereformeerde basisschool De Fakkel in Almelo. Ze dragen hun stoeltjes het speellokaal uit, terug naar hun klas. Ze hebben net gekeken naar de nieuwste show van goochelaar Jan Kusters. Die gaat over pesten, een belangrijk en moeilijk onderwerp op elke school. 'Met een stuk of negen trucs probeer ik duidelijk te maken dat pesten stom is, en wat je ertegen kunt doen', zegt de 31-jarige Kusters. Bij zijn show schakelt Kusters de kinderen zo veel mogelijk in. Mirjam krijgt een rode hoed op, Efraïm een zwarte piratenmuts. 'Mirjam zit op een school waar alle kinderen rode hoeden dragen. Ze vindt het daar leuk. Efraïm zit op een school waar iedereen een zwarte piratenmuts op heeft', legt de goochelaar aan de kinderen uit. Mirjam krijgt een rode tasje in haar hand, met daarin een rode kaart. Bij Efraïm zijn die attributen zwart. Maar dan moet Mirjam naar de zwarte school, met de zwarte tas van Efraïm. Ze houdt de rode hoed op. Efraïm moet naar de rode school, met het rode tasje. 'Op hun nieuwe school worden ze gepest, omdat ze anders zijn.' Maar goochelaar Jan haalt uit de zwarte tas die Mirjam vasthoudt zomaar de rode kaart tevoorschijn. 'Gelukkig heeft ze die nog.' Efraïm blijkt de zwarte kaart in zijn rode tas te hebben. Goochelaar Jan is Nederlands Kampioen Kindergoochelen 2011. Hij heeft zich gespecialiseerd in optredens voor scholen en bibliotheken. 'Op die manier ben ik ook het pesten op het spoor gekomen. Ik heb scholen gevraagd over welk thema ze graag een goochelshow van mij wilden zien. Pesten werd vaak genoemd. Dat sprak me aan. Maar ik heb er wel twee jaar over gedaan om het onderwerp visueel te krijgen.'

## geen preek

Hij vond het best lastig om de juiste insteek voor zijn show te vinden. 'Ik wil geen preek houden en met opgeheven vinger vertellen dat pesten verkeerd is. Dat weten de kinderen wel! Ik wil ze handvatten geven waardoor ze ervoor kunnen zorgen dat het pesten stopt.' Tijdens de Kinderboekenweek vorig jaar kreeg Kusters een ingeving over de aanpak van het onderwerp. 'Het thema was "superhelden". Mijn nieuwe show gaat over de vraag "Hoe word je een superheld?" Bijvoorbeeld door iemand die gepest wordt te helpen. Of door een



Goochelaar Jan Kusters beseft bij het uitdenken van zijn show dat pesters vaak niet weten wat ze doen.

volwassene in vertrouwen te nemen als je wordt gepest.'

Een goochelshow is leuk en pesten is niet leuk. Onthouden de kinderen goocheltrucs of de boodschap dat ze niet moeten pesten? 'Dat is het spanningsveld van mijn show. De trucs moeten uitbeelden dat pesten stom is. Daarom vond ik het heel leuk dat de onderbouw al jellend het speellokaal uit ging. "Pesten is stom, pesten is stom." Maar of dat helpt? Ik heb niet de illusie dat het pesten ooit overgaat. En ik kan gewoonweg niet in drie kwartier de wereld veranderen. Maar ik kan wel de verbazing over het eigen gedrag oproepen. Als ik met mijn show ervoor kan zorgen dat er ten minste één kind minder wordt gepest, dan is het geslaagd.' Voor zover Kusters weet, heeft hij zelf op de basisschool niet meegedaan met

pesten van medeleerlingen. 'In de show leg ik aan de kinderen uit dat plagen kan, zolang het kind dat wordt geplaagd dat leuk vindt. Als het kind dat niet leuk vindt, is het pesten. Het kan best zijn dat ik iemand tegenkom die tegen mij zegt dat ik hem heb gepest. Dan zal ik zeker mijn excuses aanbieden.'

## commentaar

Dat leert hij de kinderen ook in zijn show: 'Een echte held zegt soms sorry.' Kusters zegt dat hij een groot rechtvaardigheidsgevoel heeft en dus ook een hekel aan pesten. 'Bij het in elkaar zetten van de show beseft ik pas goed, dat pesters vaak niet weten wat ze doen. Daarom maak ik het graag bespreekbaar en moedig ik kinderen die worden gepest aan ermee naar de juf te

stappen of hun ouders of hun opa of oma. Je hebt leerkrachten die zeggen dat het in hun klas niet voorkomt. Maar dat is juist het probleem. Pesten gebeurt vaak stiekem zodat de juf het niet ziet.' De show moet niet op zichzelf staan, zegt Kusters. Docenten en ouders moeten met de kinderen over het onderwerp doorpraten. De school kan daarbij de lesbrief gebruiken die Kusters speciaal voor dat doel heeft geschreven.

De goochelaar treedt deze middag in Almelo gratis op. In ruil daarvoor geven de leerlingen en de docenten Kusters schriftelijk commentaar. Meteen al na het optreden zijn de meesters en juffen al enthousiast. 'De kinderen kunnen navertellen wat ze moeten doen: de pester uit de weg gaan, met de juf gaan praten en samen gaan spelen.' <